

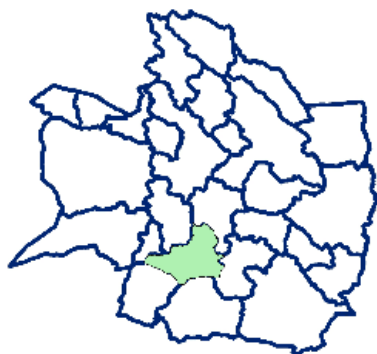
سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی

سیمای شهرستان مه ولات
در سال ۱۴۰۳

اداره آمار و اطلاعات کشاورزی
۱۴۰۴

آمار و اطلاعات صحیح، دقیق و بهنگام یکی از نیازهای مهم و اساسی هر سازمانی می باشد و هر گونه تصمیم گیری و سیاست گذاری بدون داشتن آمار و اطلاعات امکان پذیر نمی باشد. سیمای کشاورزی شهرستان بعنوان یک منبع آماری با هدف جمع آوری آمار و اطلاعات پایه و اساسی بخش کشاورزی نقش مهمی در تامین آمار شهرستان داشته، امید است باهمت و تلاش کارشناسان در جهت ارائه آمار و اطلاعات صحیح و دقیق و به هنگام گام موثری در پاسخگویی به یکی از نیازهای اساسی در مجموعه سازمان و استان برداشته شود.

موقعیت شهرستان

وزارت کشور
استاندارداری خراسان رضوی
معاونت برنامه ریزی
دفتر آمار و اطلاعات

شهرستان مهاباد

راهنما

- مرکز شهرستان
- نقاط شهری
- مرکز دهستان
- مرز شهرستان
- مرز بخش
- مرز دهستان

Kilometers
0 3.5 7 14 21 28

شهرستان مه ولات با وسعت ۳۰۷۹٫۲ کیلومتر مربع در فاصله ۲۰۳ کیلومتری از مرکز استان با طول جغرافیایی ۵۸ درجه و ۵۰ دقیقه و عرض جغرافیایی ۳۴ درجه و ۵۴ دقیقه می باشد. این شهرستان دارای ۲ بخش ۲ شهر ۴ دهستان ۵۳ روستای دارای سکنه جمعیت شهرستان ۵۵۱۵۸ نفر می باشد که ۲۳۴۶۶ نفر جمعیت در شهر و ۳۱۶۹۱ نفر جمعیت در روستاها ساکن می باشند.

وسعت منابع طبیعی شهرستان حدود ۱۹۶۵۸۰ هکتار می باشد. شهرستان دارای بیش از ۲۸۵۳۵٫۴ هکتار سطح زیرکشت آبی و ۲۰ هکتار سطح زیرکشت دیم و دارای ۱۵۱۴۷۲ واحد دامی با تولید بیش از ۶۵ هزار تن محصولات زراعی، باغی، دامی و آبزیان می باشد.

مهمترین محصولات زراعی و باغی شهرستان خصیل و ارزن علوفه ای، زردآلو، پسته، انار، زعفران می باشد.

و در تولید یا سطح محصولات عنب، انار، پسته ... دارای رتبه های اول تا سوم استان می باشد. ارزش ناخالص اقتصادی کل تولیدات زراعی، باغی، دامی و شیلات شهرستان بالغ بر ۱۳۵۵۵۲۸۲۱ میلیون ریال می باشد که ۵٫۱ درصد ارزش تولیدات استان می باشد و دارای رتبه پنجم است.

در این شهرستان حدود ۴۰۹ حلقه چاه ۱۰۳ رشته قنات ۲۵ چشمه قرار دارد که بیش از ۱۲۱٫۴۹ میلیون مترمکعب آب استحصال و به مصرف کشاورزی می رسد.

وضعیت جغرافیایی شهرستان
(جدول شماره ۱): وضعیت شهرستان

تعداد آبادی			تعداد دهستان	تعداد بخش	تعداد شهر	مساحت شهرستان (کیلومتر مربع)
کل	غیر مسکونی	مسکونی				
۱۱۰	۵۷	۵۳	۴	۲	۲	۳۰۷۹,۲
جمعیت روستایی		جمعیت شهری	کل جمعیت			خانوار
۳۱۶۹۱		۲۳۴۶۶	۵۵۱۵۸			۱۷۳۸۹

ماخذ: برآورد آمار سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی سال ۱۴۰۱

(جدول شماره ۲): اطلاعات بارش و دمای میانگین و مقایسه با بلند مدت در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ واحد: میلیمتر، درجه سلسیوس

شهرستان			میزان بارش		اختلاف بارش با سال گذشته		دما	
مقدار بارش	بلند مدت	اختلاف	سال گذشته	اختلاف	دما	بلند مدت	اختلاف	
۹۴.۱	۱۶۷.۵	-۷۳.۴	۷۹.۱	۱۵.۰	۲۹.۲	۲۴.۱	۵.۱	مه ولات

ماخذ: اداره هواشناسی استان

(جدول شماره ۳): وضعیت منابع طبیعی

کل وسعت شهرستان (کیلومتر مربع)	وسعت منابع طبیعی (هکتار)	وسعت بیابانها و کوير (هکتار)	وسعت جنگل (هکتار)			وسعت مراتع (هکتار)	
			طبیعی	بیشه زار و درختچه زار	دست کاشت	متراکم	نیمه متراکم
۳۰۷۹,۲	۱۹۶۵۸۰	۳۷۰۷۶	۸۹۱	۱۴۱۰	۱۴۹۴۶	۰	۳۴۸۲۱
۱۰۶۸۱۴							کم تراکم

ماخذ: اداره منابع طبیعی و آبخیزداری

(جدول شماره ۴): وضعیت منابع آب

چشمه دایر (دهنه)	چاه (حلقه)	قنات دایر (روشته)
۲۵	۴۰۹	۱۰۳
جمع کل		آب مصرفی بخش کشاورزی از منابع زیر زمینی (میلیون مترمکعب)
۵۳۷		۱۲۱.۴۹

ماخذ: مدیریت آب و خاک

(تعداد)

(جدول شماره ۵) : بهره برداران کشاورزی برحسب نوع فعالیت و تحصیلات

جمع بهره برداران	زراعی	باغ و قلمستان	تولید گلخانه	دام سنگین	دام سبک	طیور سنتی	کرم ابریشم	زنبور عسل	پرورش ماهی
—	۲۰۵۵	۵۵۴۲	۱۵	۱۴۴	۱۶۰۰	۷۲۴	۵۵	۲۹	۱۸
جمع بهره برداران (باسواد و بیسواد)	بی سوادان	خواندن و نوشتن	راهنمایی و متوسطه	فوق دیپلم و بالاتر کشاورزی		فوق دیپلم و بالاتر غیر کشاورزی			
۶۷۲۸	۹۰۵	۲۹۷۴	۲۲۷۸	۱۷۵		۳۹۶			

ماخذ: سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳

(جدول شماره ۶) : وضعیت صنایع تبدیلی و تکمیلی

ردیف	عنوان صنایع	تعداد	ظرفیت (تن/سال)
۱	واحدهای بسته بندی حبوبات و غلات	۳	۱۳۵۰
۲	واحدهای تولید انواع کود	۲	۱۱۰۰۰
۳	واحدهای پوست گیری و فرآوری و بسته بندی پسته	۳۰	۷۰۵۸۰
۴	واحدهای تولید فرآورده های لبنی	۲	۴۶۳۵
۵	واحد های بسته بندی آجیل و فندق و بادام و گردو	۳	۱۳۵۰
۶	واحد های بسته بندی زرشک و خرما	۵	۵۷۰
۷	سایر افزودنی های مواد غذایی ادویه جات	۱	۲۵۲
۸	واحدهای بسته بندی زعفران	۵	۷,۵
۹	فرآوری و بسته بندی محصولات غذایی آردی	۲	۴۰۰
۱۰	رب گوجه فرنگی و آب و پودر گوجه فرنگی و رب انار	۱	۳۰۰
۱۱	فرآوری بسته بندی تخم مرغ	۱	۳۰۰
۱۲	خوراک دام و طیور	۱	۴۸۰۰۰
۱۳	تولید و بسته بندی کشمش	۴	۵۰۰۰
۱۴	سردخانه زیر صفر و بالای صفر	۲	۳۵۰۰
۱۵	انواع بسته بندی چای و کاکائو	۵	۱۱۶۶
۱۶	انواع ترشیجات و شوربجیات و زیتون پرورده	۱	۳۰۰
۱۷	انواع فراورده های حجیم شده نان گندم و خمیر	۱	۳۰۰
۱۸	عصاره و اسانس گیاهان دارویی و بسته بندی کلاب و دمنوش	۲	۴۰
۱۹	درجه بندی و بسته بندی سبزی صیفی تازه	۲	۶۸۰
۲۰	کشتار گاه دام	۱	۷۰۰۰
۲۱	کشتار گاه طیور	۱	۷۰۰۰

ماخذ: مدیریت صنایع

(جدول شماره ۷) : بررسی وضعیت شاخص های مکانیزاسیون شهرستان

سطح مکانیزاسیون	وضعیت توانهای کششی (تعداد)		واحد های خدمات مکانیزه	سازندگان ماشین ها و ادوات کشاورزی
	کمباین	تراکتور		
۲.۴۹	۷	۱۸۷۴	۰	۵

ماخذ: اداره مکانیزاسیون

(جدول شماره ۸) : شرکت های تعاونی تولید و سهامی زراعی شهرستان

نوع شرکت	تعداد شرکت	تعداد اعضا	تعداد روستاهای تحت پوشش	سهامی زراعی	سطح زیر کشت زراعی اراضی (هکتار)		جمع
					دیم	آبی	
شرکت تعاونی تولید	۳	۷۹۰	—	—	۰	۷۹۰.۷	۷۹۰.۷

ماخذ: سازمان تعاون روستایی

(جدول شماره ۹) : وضعیت تعاونیها و تشکلهای تولیدی و خدماتی

نوع تشکل	تعداد شرکت	تعداد اعضا	نوع فعالیت	تعداد اتحادیه
شرکت تعاونی کشاورزی	۳	۴۳۴۸	خدمات کشاورزی	
شرکت تعاونی روستایی	۴	۸۳۷۲	خدمات کشاورزی	۱
شرکت تعاونی زنان روستایی	۱	۰		

ماخذ: مدیریت جهاد کشاورزی مه ولات سازمان تعاون روستایی و مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

(جدول شماره ۱۰) : وضعیت دام و طیور

خلاصه آمار تعداد دام، واحد دامی و تولیدات دام، طیور، زنبور عسل و ابریشم شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۳

واحد: رأس، نفر، قطعه، کلنی، جعبه، تن

نوع دام	نام گروه	تعداد دام	واحد دامی	تولید گوشت قرمز	تولید گوشت طیور	تولید تخم مرغ	تولید شیر	تولید عسل	تولید پيله تر	جمع توليدات
گوسفند	دام سبک	۶۲۶۰۵	۶۲۶۰۵	۷۱۱	۰	۰	۸۸۹	۰	۰	۱۶۰۰
بز		۱۱۲۵۲	۹۰۰۲	۸۳	۰	۰	۲۳۹	۰	۰	۳۲۲
جمع گروه		۷۳۸۵۷	۷۱۶۰۷	۷۹۴	۰	۰	۱۱۲۸	۰	۰	۱۹۲۱
گاو اصیل	دام سنگین	۹۷۶	۹۷۶۰	۸۸	۰	۰	۳۷۰۹	۰	۰	۳۷۹۷
گاو دورگ		۱۸۰۲	۱۰۸۱۲	۱۵۷	۰	۰	۴۸۶۵	۰	۰	۵۰۲۲
گاو بومی		۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شتر		۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع گروه		۲۷۷۸	۲۰۵۷۲	۲۴۵	۰	۰	۸۵۷۴	۰	۰	۸۸۲۰
اسب	تک سیمیان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
الاغ و قاطر		۳۲۴	۱۱۳۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع گروه		۳۲۴	۱۱۳۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مرغ گوشتی (جوجه ریزی)	طیور	۱۰۸۳۷۹۴	۵۴۱۹۰	۰	۲۰۴۲	۰	۰	۰	۰	۲۰۴۲
مرغ تخمگذار (ظرفیت)		۵۱۶۰۰	۲۵۸۰	۰	۱۶۸	۶۲۳	۰	۰	۰	۷۹۱
مرغ بومی (جوجه ریزی)		۲۰۰۰۰	۱۰۰۰	۰	۱۴	۱۰۰	۰	۰	۰	۱۱۴
مرغ مادر گوشتی (ظرفیت)		۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مرغ مادر تخمگذار (ظرفیت)		۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سایر ماکیان (جوجه ریزی)		۲۲۴۵	۳۹۰	۰	۳۸	۰	۰	۰	۰	۳۸
جمع گروه		۱۱۵۷۶۳۹	۵۸۱۶۰	۰	۲۲۶۱	۷۲۳	۰	۰	۰	۲۹۸۴
زنبور عسل		۸۴۴	۰	۰	۰	۰	۰	۵	۰	۵
نوغان		۲۰۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۶
جمع شهرستان		۱۲۳۴۵۹۸	۱۵۱۴۷۲	۱۰۳۹	۲۲۶۱	۷۲۳	۹۷۰۲	۵۰۴	۶۰۳۶	۱۳۷۳۷

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی

(جدول شماره ۱۱): خلاصه آمار فعالیت های امور آبریزان شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۳

نوع فعالیت	تعداد مرکز	سطح فعال پرورش (مترمربع)	رهاسازی بچه ماهی (قطعه)	میزان تولید(تن)
سردآبی	۰	۰	۰	۰
گرمابی	۳۴	۱۴۸۰۰۰	۷۴,۳	۶۰
جمع	۳۴	۱۴۸۰۰۰	۷۴,۳	۶۰

مانخذ: مدیریت شیلات و آبریزان

(جدول شماره ۱۲) : وضعیت زراعی و باغی شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۳

عنوان	سطح زیر کشت(هکتار)			میزان تولید(تن)		
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع
زراعی	۷۷۹	---	۷۷۹,۰۰	۴۹۳۵	---	۴۹۳۵,۰۰
باغی	۲۷۷۵۶,۴	۲۰	۲۷۷۷۶,۴	۴۶۲۲۶,۰۷	۸	۴۶۲۳۴,۰۷
جمع	۲۸۵۳۵,۴	۲۰	۲۸۵۵۵,۴	۵۱۱۶۱,۰۷	۸	۵۱۱۶۹,۰۷

رتبه بندی محصول باغی شهرستان: مه ولات- سال ۱۴۰۳

رتبه در : تولید (واحد به تن)		
نام محصول	رتبه	میزان
زردآلو و قیسی	۱	۱۵۶۰
پسته ابی	۱	۱۸۵۶۳,۵۲
انار ابی	۱	۲۲۹۵۰
سایر میوه های دانه دار	۱	۸۸۲,۹
عناب	۲	۹,۱
پسته دیم	۲	۸

رتبه در : سطح زیر کشت (واحد به هکتار)		
نام محصول	رتبه	میزان
زردآلو و قیسی	۱	۲۴۰
پسته ابی	۱	۱۹۵۲۰
انار ابی	۱	۱۵۰۰
سایر میوه های دانه دار	۱	۹۸,۱
عناب	۳	۷
پسته دیم	۳	۲۰

عنوان	تعداد رتبه یک	تعداد رتبه دو	تعداد رتبه سه
تولید (واحد به تن)	۴	۲	۰
سطح زیر کشت (واحد به هکتار)	۴	۰	۲

آمار سطح زیر کشت، میزان تولید و عملکرد، محصولات زراعی شهرستان - مه ولات، سال زراعی ۱۳۹۰-۹۱

گروه محصولات	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)				میزان تولید (تن)		عملکرد سطح بارور (کیلوگرم در هکتار)	
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم
غلات	گندم	۲۰۰	---	۲۰۰,۰۰	۶۸۰	---	۶۸۰,۰۰	۳۴۰۰,۰	---
	جو	۴۶۰	---	۴۶۰,۰۰	۱۴۰۰	---	۱۴۰۰,۰۰	۳۰۴۳,۵	---
	ذرت دانه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	شلتوک	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر غلات	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع غلات		۶۶۰	---	۶۶۰,۰۰	۲۰۸۰	---	۲۰۸۰,۰۰	---	---
محصولات صنعتی	چغندر قند	---	---	---	---	---	---	---	---
	پنبه	۷	---	۷,۰۰	۲۱	---	۲۱,۰۰	۳۰۰۰,۰	---
	کلزا	---	---	---	---	---	---	---	---
	کنجد	---	---	---	---	---	---	---	---
	گلرنگ	---	---	---	---	---	---	---	---
	آفتابگردان روغنی	---	---	---	---	---	---	---	---
	توتون و تنباکو	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر دانه های روغنی	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع محصولات صنعتی		۷	---	۷,۰۰	۲۱	---	۲۱,۰۰	---	---
حبوبات	نخود	---	---	---	---	---	---	---	---
	لوبیا	---	---	---	---	---	---	---	---
	عدس	---	---	---	---	---	---	---	---
	ماش	---	---	---	---	---	---	---	---
	باقلا خشک	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر حبوبات	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع حبوبات		---	---	---	---	---	---	---	---
نباتات علوفه ای	یونجه	---	---	---	---	---	---	---	---
	شیدر خشک	---	---	---	---	---	---	---	---
	ذرت علوفه ای	۴۰	---	۴۰,۰۰	۱۷۰۰	---	۱۷۰۰,۰۰	۴۲۵۰۰,۰	---
	خسبیل	۵۲	---	۵۲,۰۰	۶۲۴	---	۶۲۴,۰۰	۱۲۰۰۰,۰	---
	ارزن علوفه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	چغندر علوفه ای	۱۰	---	۱۰,۰۰	۲۵۰	---	۲۵۰,۰۰	۲۵۰۰۰,۰	---
	ذرت خوشه ای	۱۰	---	۱۰,۰۰	۲۶۰	---	۲۶۰,۰۰	۲۶۰۰۰,۰	---
	هویج علوفه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر محصولات علوفه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع نباتات علوفه ای		۱۱۲	---	۱۱۲,۰۰	۲۸۳۴	---	۲۸۳۴,۰۰	---	---
جمع کل		۷۷۹	---	۷۷۹,۰۰	۴۹۳۵	---	۴۹۳۵,۰۰	---	---

آمار سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات دائمی شهرستان مه ولات در سال ۱۴۰۳

گروه	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن)	عملکرد سطح بارور (کیلوگرم در هکتار)
		غیر بارور	بارور	جمع		
میوه های دانه دار	سیب	۰	۰,۹	۰,۹	۶,۷۸۲۴	۷۵۳۶
	گلابی	۰	۰	۰	۰	۰
	به	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های دانه دار	۰	۹۸,۱	۹۸,۱	۸۸۲,۹	۹۰۰۰
	جمع	۰	۹۹	۹۹	۸۸۹,۶۸۲۴	۰
میوه های هسته دار	البالو	۰	۰,۳	۰,۳	۱,۴۱	۴۷۰۰
	گیلاس	۰	۱	۱	۴,۳	۴۳۰۰
	گوجه	۰	۰,۶	۰,۶	۳,۴۸	۵۸۰۰
	الو و الو قطره طلا	۰	۰	۰	۰	۰
	هلو	۰	۲	۲	۱۴,۳۶	۷۱۸۰
	زردآلو و قیسی	۱۵	۲۴۰	۲۵۵	۱۵۶۰	۶۵۰۰
	شلیل	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های هسته دار	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۱۵	۲۴۳,۹	۲۵۸,۹	۱۵۸۳,۵۵	۰
	انگور ابی	۱	۱۵	۱۶	۱۵۰	۱۰۰۰۰
	انگور دیم	۰	۰	۰	۰	۰
میوه های دانه ریز	انواع توت درختی و شاه توت آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	انواع توت درختی و شاه توت دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	توت فرنگی	۰	۰	۰	۰	۰
	تمشک	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های دانه ریز	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۱	۱۵	۱۶	۱۵۰	۰
	پسته ابی	۲۷۶۵	۱۹۵۲۰	۲۲۲۸۵	۱۸۵۶۳,۵۲	۹۵۱
میوه های خشک	پسته دیم	۰	۲۰	۲۰	۸	۴۰۰
	بادام ابی	۲	۴,۸	۶,۸	۳,۹۹۹۹۸۴	۸۳۳
	بادام دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	گردو	۰	۰	۰	۰	۰
	فندق	۰	۰	۰	۰	۰
	سنجد آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سنجد دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های خشک آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های خشک دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۲۷۶۷	۱۹۵۴۴,۸	۲۲۳۱۱,۸	۱۸۵۷۵,۵۱۹۹۸۴	۰
	زالزالک آبی	۰	۰	۰	۰	۰
میوه های سرد سیری	زالزالک دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	زرشک	۰	۰	۰	۰	۰
	سماق آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سماق دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	عناب	۰	۷	۷	۹,۱	۱۳۰۰
	سایر میوه های سردسیری	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۰	۷	۷	۹,۱	۰
میوه های نیمه گرمسیری	انار ابی	۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۲۲۹۵۰	۱۵۳۰۰

•	•	•	•	•	انجیر ابی	
•	•	•	•	•	انجیر دیم	
•	•	•	•	•	خرمالو	
•	•	•	•	•	زیتون	
•	•	•	•	•	سایر میوه های نیمه گرمسیری	
•	۲۲۹۵۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	•	جمع	
•	•	•	•	•	میوه های گرمسیری	میوه های گرمسیری
•	•	•	•	•	جمع	
۱۸۲۰۰۰	۹۱	۰,۵	۰,۵	•	خیار گلخانه ای	محصولات گلخانه ای
۲۳۵۰۰۰	۷۵,۲	۰,۳۲	۰,۳۲	•	گوجه فرنگی گلخانه ای	
•	•	•	•	•	فلفل گلخانه ای	
•	•	•	•	•	بادمجان گلخانه ای	
۸۰۰۰۰	۶۲,۴	۰,۷۸	۰,۷۸	•	سبزیجات برگه ای گلخانه ای	
•	•	•	•	•	سایر محصولات جالیزی گلخانه ای	
•	•	•	•	•	توت فرنگی گلخانه ای	
۱۸۰۰۰	۵,۴	۰,۳	۰,۳	•	سایر میوه های گلخانه ای	
۲۱۳۰۰۰	۴۰۴,۷	۱,۹	۱,۹	•	گیاهان دارویی گلخانه ای	
•	۶۳۸,۷	۳,۸	۳,۸	•	جمع	
۲۵۰۰	۱۵	۶	۶	•	گلستان (کل محمدی) آبی	سایر
•	•	•	•	•	گلستان (کل محمدی) دیم	
۲۸۰۰	۱,۱۲	۰,۴	۰,۴	•	توتستان برای نوغان آبی	
•	•	•	•	•	توتستان برای نوغان دیم	
۲	۶,۴	۳۲۰۰	۳۲۰۰	•	زعفران	
۵۷۵	۱۱۵	۲۰۰	۲۰۰	•	زیره سبز آبی	
•	•	•	•	•	زیره سبز دیم	
۲۴۰۰۰۰	۱۲۰۰	۵	۵	•	گیاهان دارویی سایر آبی	
•	•	•	•	•	گیاهان دارویی سایر دیم	
•	•	•	•	•	باغات مخلوط آبی	
•	•	•	•	•	باغات مخلوط دیم	
•	•	۱۶۸	۱۴۰	۲۸	درختان غیر منمر آبی	
•	•	•	•	•	درختان غیر منمر دیم	
۲۰۰۰۰۰	۱۰۰	۰,۵	۰,۵	•	قارچ دکمه ای	
•	•	•	•	•	قارچ صدفی	
•	•	•	•	•	سایر قارچ های خوراکی	
•	•	•	•	•	سایر محصولات منمر آبی	
•	•	•	•	•	سایر محصولات منمر دیم	
•	۱۴۳۷,۵۲	۳۵۷۹,۹	۳۵۵۱,۹	۲۸	جمع	
۴۰۰	۸	۲۰	۲۰	•	جمع کل محصولات دیم	
۱۸۵۳	۴۶۲۲۶,۰۷۲	۲۷۷۵۶,۴	۲۴۹۴۵,۴	۲۸۱۱	جمع کل محصولات آبی	
۱۸۵۲	۴۶۲۳۴,۰۷۲	۲۷۷۷۶,۴	۲۴۹۶۵,۴	۲۸۱۱	جمع کل	

اصلی ترین قابلیت‌ها، فرصت‌ها، ظرفیت‌ها و امکانات توسعه شهرستان:

۱. وجود دشتهای حاصلخیز و برخورداری از طیف گسترده محصولات دامی و کشاورزی از جمله انار، پسته، زعفران و امکان صدور این محصولات با کیفیت بالا.
۲. امکان توسعه مجتمع گلخانه‌ای، و دامپروری و ایجاد اشتغال دائم در شهرستان در بخش کشاورزی.
۳. برخورداری از زمینه‌های مناسب توسعه صنعتی بخصوص صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی.
۴. وجود تنها ایستگاه تحقیقات پسته شرق کشور در شهرستان.
۵. امکان بهره‌برداری از گیاهان مرتعی در شهرستان و توسعه کشت گیاهان دارویی.
۶. امکان افزایش ضریب مکانیزاسیون در واحدهای تولیدی باغی و دامی.
۷. وجود زیر ساخت‌ها برای توسعه دام سنگین.
۸. امکان توسعه پرورش شتر مرغ در شهرستان با توجه به سازگاری آن با اقلیم شهرستان.
۹. امکان بهره‌گیری از انرژی خورشیدی و بادی در بخش کشاورزی.
۱۰. پتانسیل بالای تولید و توسعه صنعت ابریشم.
۱۱. وجود گونه‌های گیاهی و جانوری با ارزش.
۱۲. وجود شهرک صنعتی در شهرستان.
۱۳. وجود تشکلهای فعال در بخش کشاورزی.
۱۴. بالاترین خطوط فرآوری پسته

عمده ترین تنگناها و محدودیتهای توسعه (موانع و مشکلات)

۱. کاهش کمی و کیف آب کشاورزی که منجر به کاهش تولید در واحد سطح میگردد.
۲. مخاطرات ناشی از سوانح طبیعی به ویژه خطر بروز خشکسالی، سیل، زلزله و بیابان زایی.
۳. عدم ثبات قیمت محصولات کشاورزی و دامی به دلیل وجود دلالتان و عدم خرید تضمینی برخی محصولات اساسی شهرستان یا پایین بودن قیمت خرید تضمینی نسبت به هزینه‌های تولید.
۴. بهره‌برداری غیرمجاز از منابع آب و بیلان منفی وافت شدید در سفره‌های آب زیر زمینی.
۵. کمبود اعتبارات سرمایه‌ای و سرمایه در گردش و بالا بودن نرخ کارمزد تسهیلات اعطایی در بخش کشاورزی.
۶. کمبود صنایع تکمیلی و تبدیلی محصولات کشاورزی و دامی.
۷. پراکنش وسیع عرصه‌های مرتعی و فقر مراتع منطقه.
۸. غالب بودن وجه تولید سنتی و اقتصاد معیشتی در تولید کشاورزی و دامی شهرستان.
۹. عدم حمایت از هنرستان کشاورزی و دانشگاههای شهرستان در اجرای طرحهای پژوهشی و تحقیقاتی.
۱۰. کاهش روزافزون سطح توتستانها.
۱۱. وزش بادهای شدید و عدم پوشش گیاهی مناسب در بخشهایی از شهرستان و وجود ریزگردها.
۱۲. کوچک و سنتی بودن واحدهای دامی و در نتیجه عملکرد پایین تولید در واحد سطح
۱۳. متغیر بودن قیمت خوراک دام
۱۴. عدم وجود نمایندگی گمرک در سطح شهرستان و سرگردانی صادر کنندگان محصولات کشاورزی
۱۵. کمبود اعتبارات اشتغالزایی برای طرحهای تولید مشاغل خانگی حوزه کشاورزی
۱۶. قرار گرفتن شهرستان در لیست مناطق برخورداری براساس تقسیمات جغرافیایی و عدم دریافت اعتبارات مربوطه

مسائل اساسی شهرستان

۱. کاهش روزافزون کیفی و کمی آب چاههای کشاورزی و شور شدن آن.
۲. کاهش تنوع محصولات تولیدی بخش کشاورزی و سوق دادن تولیدات به تک کشتی.
۳. نبودن مکانیزم تجهیز سرمایه بومی لازم در جهت گسترش فعالیتهای اقتصادی محرک توسعه شهرستان و روند خروج سرمایه.
۴. وابستگی شدید اقتصاد شهرستان و معیشت خانوارها به بخش کشاورزی و عدم توسعه صنایع در شهرستان.
۵. سنتی بودن کشاورزی و پایین بودن نرخ بهره وری در آن.
۶. خرده مالکی و عدم یکپارچه سازی و یکجاکشتی.
۷. مشکلات تامین سرمایه و تجهیز منابع مالی جهت گسترش فعالیتهای کشاورزی.
۸. نشست زمین و افزایش پدیده لوله زایی در دشتهای ممنوعه.
۹. پیشروی کویر و بیابان زایی و محدودیتهای اقلیمی.

اهداف بلند مدت توسعه شهرستان

۱. توسعه کشاورزی پایدار با مدیریت بهینه منابع تولید و الگوی کشت مناسب.
۲. افزایش بهره وری در مصرف آب کشاورزی.
۳. بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک در شهرستان.
۴. تولید محصولات سالم و ارگانیک.
۵. حفاظت از اراضی ملی و منابع طبیعی و حمایت از توسعه واحدهای تولیدی با واگذاری اراضی دولتی.
۶. تقویت و تغذیه سفره های آب زیرزمینی با اجرای طرحهای آبخیزداری و آبخیزداری.
۷. توسعه صنعتی با رویکرد صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی صادراتی.
۸. نوسازی و توسعه بخش کشاورزی و افزایش تولید.
۹. تقویت نمودن و توانمند سازی تشکلهای بخش کشاورزی و دام

راهبردهای بلند مدت و جهت گیریهای توسعه منطقه

۱. توسعه شیوه های بهره برداری اصولی از منابع آب و اصلاح الگوی مصرف آب.
۲. توسعه مدیریت تلفیقی آفات به منظور کاهش مصرف سموم و تولید محصولات سالم و عاری از مواد شیمیایی و سموم.
۳. کاهش مصرف کودهای شیمیایی و افزایش مصرف کودهای آلی در راستای
۴. تغذیه مصنوعی سفره های آب زیر زمینی و اجرای پروژه های پخش سیلاب به منظور ایجاد تعادل در دشتهای
۵. اصلاح ساختار مدیریت بر منابع آب (استحصال و مصرف آب).
۶. توانمند سازی و ارتقاء جایگاه بخش خصوصی در سرمایه گذاریهای شهرستان.
۷. ارتقاء بهداشت عمومی و مبارزه و پیشگیری از بیماریهای مشترک انسان و دام.
۸. استفاده از شیوه های نوین بهره برداری کشاورزی و توسعه مهارتهای حرفه ای بهره برداران و تولید کنندگان با اعمال روشهای نوین مدیریت مزرعه.
۹. بهبود و اصلاح مراتع و ایجاد تعادل بین دام و مرتع.
۱۰. مدیریت آلاینده های آب و خاک در شهرستان.
۱۱. ارتقاء سطح سواد و مهارت شاغلین بخش کشاورزی.

۱۲. حمایت موثر از تشکیل و توسعه شرکتهای تعاونی و ایجاد و گسترش شرکتهای تعاونی در سطح شهرستان .
۱۳. توسعه ظرفیت نگهداری محصولات و نهاده های کشاورزی و انبارهای محصولات کشاورزی .
۱۴. توسعه و تجهیز شبکه ها و خدمات زیربنایی مورد نیاز برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی .
۱۵. مدیریت یکپارچه سازی حوزه های آبخیز با هدف مشارکت پذیری مردم .

سیاستهای اجرایی و راهکارهای مهم

۱. افزایش راندمان استحصال، انتقال و توزیع آب در راستای مدیریت مصرف آب و خاموشی چاههای کشاورزی.
۲. نظارت بر اماکن عرضه فرآورده های دامی .
۳. حمایت از طرحهای یکپارچه سازی اراضی کشاورزی و یکجا کشتی و اجرای تجمیع طرحهای آبیاری نوین (تحت فشار، سطحی، زیرسطحی).
۴. حمایت از ایجاد مجتمع های کشت گلخانه ای و گسترش کشت گلخانه ای.
۵. افزایش حاصلخیزی اراضی کشاورزی به لحاظ خصوصیات فیزیکی و شیمیایی .
۶. اصلاح الگوی کشت و گسترش سطح زیرکشت محصولات کشاورزی صادراتی نظیر انار، پسته زعفران و
۷. اجرای طرحهای تغذیه مصنوعی (آبخیزداری و پخش سیلاب) و آبخیزداری به منظور تقویت سفره های آب زیرزمینی و حفظ پوشش گیاهی .
۸. ایجاد تناسب بین سطح زیرکشت محصولات کشاورزی و میزان آب قابل دسترس .
۹. ایجاد بستر مناسب جهت سرمایه گذاری داخلی و خارجی در زمینه کشاورزی .
۱۰. تغییر نوع دام از سبک به سنگین و بهسازی و نوسازی اماکن دامی سستی.
۱۱. اجرای پروژه های آبخیزداری در مناطق بحرانی جهت حفظ پوشش گیاهی و جلوگیری از روان آبهای مخرب .
۱۲. گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی مجهز جهت فرآوری محصولات کشاورزی و دامی منطقه .
۱۳. استفاده از آبهای غیرمتعارف شور و لب شور و پسابها بعنوان جایگزین آب کشاورزی.
۱۴. پوشش حداکثری واکسیناسیون دام سبک و سنگین و طیور.
۱۵. استفاده از انرژی خورشیدی جهت تامین انرژی مورد نیاز واحدهای تولیدی بخش کشاورزی.
۱۶. توسعه و ایجاد انبارهای نگهداری محصولات کشاورزی .
۱۷. ایجاد و توسعه صندوقهای اعتباری توسعه ای به منظور تامین مالی بهتر واحدهای تولیدی.
۱۸. احیاء و مرمت قنوات به عنوان منابع آبی پایدار.
۱۹. حمایت از راه اندازی تشکلهای کشاورزی، تولیدی و اتحادیه های صنفی کشاورزی در جهت بهره گیری از توان مالی و تخصصی آنها.
۲۰. حمایت از ایجاد شرکتهای سرمایه گذاری سهامی عام با هدف تجهیز منابع بومی شهرستان و مدیریت علمی بر منابع مالی با هدف توسعه منطقه .
۲۱. مقابله با بیابان زایی و حفاظت از عرصه های منابع طبیعی شهرستان (بیولوژیکی و مکانیکی).

اقدامات اولویت دار و طرحهای مهم (اقدامات کلیدی و محرک توسعه)

۱. مدیریت مصرف آب با اجرای طرحهای آبیاری تحت فشار، انتقال آب با لوله، احداث استخر ذخیره آب، آبخیزداری و آبخوانداری، مرمت قنوات با توجه به جایگاه بخش کشاورزی در اقتصاد و اشتغال شهرستان.
۲. افزایش حاصلخیزی اراضی در راستای بهبود خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک و افزایش بهره وری مصرف آب.
۳. تولید محصولات کشاورزی و دامی سالم و ارگانیک از طریق کاهش مصرف سموم و نهاده های شیمیایی.
۴. توسعه مبارزه تلفیقی با آفات با تاکید بر اجرای روشهای غیر شیمیایی.
۵. مدیریت مناطق بیابانی با اجرای طرحهای بیابان زدایی در حاشیه کویر.
۶. پوشش حداکثری مبارزه همگانی با بیماریهای واگیر دام و اجرای روشهای پیشگیری.
۷. توسعه کشت محصولات گلخانه ای با ایجاد مجتمع.
۸. توسعه کشت گیاهان کم آب طلب از جمله گیاهان دارویی.
۹. توسعه و ایجاد واحدهای دامداری دام سنگین (شیری) و شتر مرغ.
۱۰. حمایت تشکلهای تولیدی و تعاونی های بخش کشاورزی از طریق تامین نقدینگی و افزایش سرمایه.
۱۱. افزایش ضریب مکانیزاسیون (دام و کشاورزی) در شهرستان.
۱۲. حفظ کاربری اراضی کشاورزی اعم از زراعی و باغی بویژه اراضی درجه ۱.
۱۳. حفاظت از عرصه های منابع طبیعی و جلوگیری از پیشروی کویر.
۱۴. مدیریت مصرف آب با کیفیت پایین در بخش کشاورزی.

اداره آمار و اطلاعات کشاورزی